

Jen když vezmete do ruky album skupiny **Neřež Jednou měř, 2x Neřež**, přijde vám, že půjde o dvoucdéčko. Dva návrhy obalů na obalu, dvě přihrádky na disky, ovšem jen v jednom plno. Ta druhá kapsa může být zaplněna, pokud navštívíte koncert skupiny. Právě na něm si můžete vyzvednout druhé CD (zmiňované už v názvu), označované jako

Nášup

. Skupina se touto formou rozhodla vyjádřit protest proti těm, kdo si desky nekupují, ale vypalují. Na přebalu se dočtete: "

Nášup dostanete POUZE na koncertech Neřež. Nárok na slevu mají ti majitelé originálu prvního alba (paliči si slevu vybrali jinde), kteří si s sebou na koncert přinesou zde vložený plastový artefakt

." A máte to. Opozice proti Janu Burianovi a jeho brojení pro podporu vypalování je vystavěna. Ovšem tohle není jediná zvláštnost, kterou se může deska Neřež pochlubit. Těch překvapení bude více. Některá ovšem nenastanou.

Předchozí album **Ještě jednou** natáčel Neřež včetně jedné ženy v osazenstvu. Magdaléna Škardová přinášela do nahrávek jistě "

zdravé" napětí mužsko-ženského světa, pro tvorbu Neřež tolik charakteristické. Písničky byly křehčí, svět byl nahlížen z obou stran. Najednou ale přichází kapela v čistě mužském obsazení: Filip Benešovsky - basová kytara, syntezátory, programování; Vít Sázkavský - zpěv, akustická kytara; David Uher - bicí; Zdeněk Vřešťál - zpěv, akustická kytara. Podíl Magdalény Škardové na předcházejícím albu nebyl nijak výrazný (byla spoluautorkou dvou písní), přesto se však dá bez nadsázky říci, že nová deska Neřež je mužská. Nejen složením kapely, ale i přístupem k okolí, k řešení problémů, k nahlížení zlomových okamžiků. Zdeněk Vřešťál (skoro výhradní

Jednou měř (a dvakrát také)..... Neřež

Napsal uživatel Lucie Endlicherová
Středa, 01 Prosinec 2004 04:00

autor hudby i textů skupiny) jakoby pokročil zase o kousek dál a dovolil si odhalit více ze svých názorů. "Napětí" mezi mužem a ženou je pojmenováváno jako krásné (*Zázrak*) i bolestné (*Za pět prstů*), najednou však hlavně jakési hlubší.

Tvorba Neřež stojí především na skvěle sladěném trojhlasu, který hladí a přesně zapadá v každé notě. Další předností je úžasná schopnost přechodu od rychlejších pasáží písně k pomalým, od expresivity k niternosti a naopak: je až neuvěřitelná a může u ní běhat mráz po zádech. Důkazem budiž třeba úvodní *Nad tebe není*; výrazně lze ovšem sledovat u *Procházky v harmonii*

- skladbě, která má opravdu dvě části, jednu tichoučkou, až nenápadnou a druhou výraznou, s vykřičeným, ač maskovaným, strachem, co bude, až jednou "nebudeme krásní". Obojí, tiché i výrazné, patří k oné harmonii života. Zajímavý je pak přechod do další skladby -

Dnes a nebo nikdy

- šev mezi oběma písněmi je skoro neznatelný. A protože jde o pochod (dokonce s větou v podání "pana premiéra" (Zemana) v podání Filipa Benešovského), dá se jen uvažovat o vnitřní souvislosti mezi oběma písněmi. Marnost? Zbytečnost? Možná právě to naznačují úvodní slova pochodové písně: "

Dokola a do dna prokletí/Pozpátku - čelem/Poslepu a z paměti/Pozpátku - čelem/Do dna prokletí
."

Jiné umění, které má být pochváleno - umění ostatně už dávno - je vykročení skupiny z jakékoliv škatulky. Na desce *Jednou měř*, 2x *Neřež* se dočkáte jazzové laděných kousků (*Etna*; *Kalná je voda*

;

V údolí

), klasické kutálky, skoro jako z Balkánu (

Dnes a nebo nikdy

), ale především skladeb, u kterých od prvního tónu nebudete váhat, od koho pocházejí (

Nad tebe není

;

Amarcord

;

Jmelí

;

Škoda

). Neřež zraje jako víno a podobně znějí i sbory v některých jeho písních - plně, hutně, lahodně

(

Etna

;

Za pět prstů

).

Za úrok "vedle" se dají považovat dvě skladby - *Faux pas* (autorem je Michal Röhrich, Filip Benešovský se tu pro změnu objevuje v roli Karla Gotta) a

Do you speak Englisch.

Zmiňované skladby možná patří spíše na slibovaný

Nášup

, cédéčko, na kterém nechybí například ani "ta kontroverzní o českém Honzovi", jak se píše na bookletu. Ve směsi více či méně křehkých tónů a sdělení ovšem písně nenabízejí oddech, spíše ruší, do celku nezapadají. Na druhou stranu - oblíbený úrok stranou, který Neřež dělá často.

Desku je dobré sledovat nejen po hudební, ale i po textové stránce. Meditace o tom, co nám uniká, v písni *Škoda* je kupením jedné slovní hříčky na druhou ("*Škoda je chvílí/Nenajdem jinou/Bez poznání/Škoda je chvílí/Polknutou slinou/Zmačkanou dlaní*

."). Hned následující,

Za pět prstů

, může být třeba vyznáním milence, který krade společné chvílky bez placení ("

Mezi námi nemáme nic jistý/Seber se a neodmítej/Jsi můj šek, co není krytej/Hledej ve mně jenom věci čistý

."). A nebo

Amarcord

, jedna z těch písní, které se hned napoprvé zadrou pod kůži? Vývoj vztahu od naděje po konec bez naděje ("

Za jednu minci do automatu/Štěstíčko z filmu Amarcord/Celá mě poblázníš, do uší vatú/Jsi moje naděje, sladký dort

.") ve třech a půl minutách.

Nový Neřež sedne do nálady současných dnů naprosto přesně. Kus dobré muziky, která má ve svých tónech slunce a v textech mnoho námětů k přemýšlení. Stačí uvařit šálek dobrého čaje, usednout do pohovky a poslouchat. Tak se dá nejlépe odhalit, kolikrát je dobré měřit, než (se) člověk řízne.

Neřež: Jednou měř, 2x Neřež (vydalo Indies Records 2004); *Nad tebe není; Zázrak; Amarcord; Procházka v harmonii; Dnes nebo nikdy; Etna; Jmelí; Kalná je voda; Faux Pas; V údolí; Škoda; Za pět prstů; Do you speak Englisch?; Na kámen; Admirál Babočka; Milovat člověka* ; Celkový čas: 46:12

Jednou měř (a dvakrát také)..... Neřež

Napsal uživatel Lucie Endlicherová
Středa, 01 Prosinec 2004 04:00
